

3/11/46

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΘΕΑΤΡΟΝ "ΟΛΥΜΠΙΑ..

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1946, ΩΡΑ 11 Π.Μ.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΤΗΣ

ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Φ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ

Γ. ΔΥΚΟΥΔΗΣ

(ΒΙΟΛΙ)

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

ΠΛΑΤΕΙΑ	ΔΡΧ.	3.000
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟΝ	»	3.000
ΕΞΩΣΤΗΣ	»	3.000
ΘΕΩΡΕΙΟΝ Β'	»	2.500
ΥΠΕΡΩΟΝ	»	2.000

ΤΙΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΧ. 500

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. Κοριολανός, εισαγωγή L. VAN BEETHOVEN
2. Κοντσέρτο για βιολί και όρχηστρα " "

  - I. Allegro
  - II. Larghetto
  - III. Finale. Rondo

Σολίστ ό κ. Γ. Λυκούδης

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

3. Συμφωνία άρ. 3 " "
«'Ηρωϊκή»

  - I. Allegro con brio
  - II. Marcia funebre
  - III. Scherzo
  - IV. Finale. Allegro molto

L. VAN BEETHOVEN
ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ
(ΕΙΣΑΓΩΓΗ)

Ό «Κοριολανός», για τόν όποϊόν ό Μπετόθεν Έγραφε μουσική, είναι δράμα τού Collin, τó όποϊόν ό συγγραφεύς ένεπνεύσθη άπ' τó γνωστό «Παράλληλο Βίο» τού Πλουτάρχου. Ό εισαγωγή τού Μπετόθεν άνήκει στή σειρά τής ήρωϊκής μουσικής, γεμάτη δραματικότητα και πένθιμο τόνο, άπ' τόν όποϊόν μάς άπομακρύνει μόνο τó πλάγιο θέμα πού φέρνει κάποιο χαρακτήρα γαλήνης, μέ τίς μείζονες συγχορδίες πού για πρώτη φορά άκούονται. Ό γαλήνη όμως διαρκεί πολύ λίγο, ή έσωτερική πάλη ξαναρχίζει διά νά διακοπή πάλι άπ' τó φωτεινό πλάγιο θέμα. Ό τύχη τού Κοριολανού έχει άποφασισθεί, δσον και άν ύψώνεται άπειλητική ή θέληση τού ήρωα, πού σέ λίγο θά σβύση για πάντα στήν αιώνα σιγή...

L. VAN BEETHOVEN
ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΒΙΟΛΙ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Ό Μπετόθεν Έγραφε τó μοναδικό του κοντσέρτο διά βιολί, μέσα στήν τριετία πού χωρίζει τή σύνθεση τού τετάρτου κοντσέρτου για πιάνο άπό τó πέμπτο. Είς τó κοντσέρτο για βιολί, ό συνθέτης άπομακρύνεται όλίγον άπ' τόν τύπον άπάνω στόν όποϊόν έχουν γραφεί τά δύο τελευταία κοντσέρτα για πιάνο· διότι, ενώ σ' αυτά ό διάλογος μεταξύ τού όργάνου σόλο και τής όρχήστρας άρχίζει σχεδόν άπ' τή πρώτη στιγμή, στό κοντσέρτο τού βιολιού προηγείται όλόκληρη εισαγωγή για όρχήστρα. Ό Μπετόθεν Έγραφε τó έργον αυτό μέ ιδιαίτερη στοργή και σέ στιγμές εύτυχίας. Στό πρώτον Allegro, πού άρχίζει μέ τó Ιδιότροπο θέμα τών τυμπάνων, έπικρατούν τά λυρικά και μελωδιά στοιχεία και μπαίνουν σέ ύποδεέστερη θέση οί δεξιοτεχνικές έπίδειξεις. Τó δεύτερο μέρος (Larghetto) είναι ένα άληθινά μεγαλοφυές αυτοσχεδίασμα, ένας ποιητικός διάλογος γεμάτος πάθος, στό κορύφωμα τού όποϊού ξαφνικά, μερικοί ζωηροί ήχοι τής όρχήστρας μάς καλούν ν' άκούσμε τó γεμάτο χαρά τελικό τσόντο.

L. VAN BEETHOVEN
ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 3
"ΗΡΩΪΚΗ",

Στό θαυμασμό πού είχεν ό Μπετόθεν πρós τόν Ναπολέοντα χρωστάμε τή σύνθεση τής «Ηρωϊκής». Τó γεγονός αυτό έμφαίνεται και άπ' τή σελίδα τού αυτογράφου, πού διατηρεί ακόμα έως σήμερα ό «Όμιλος τών Φιλομούσων» τής Βιέννης και στήν όποία ό τίτλος είναι ό έξης: Sinfonia Grande (in) titolata

Bonaparte, 1804 im August, κ.λ.π. Ἡ σύνθεσις τῆς «Ἡρωϊκῆς» ἀρχισε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1802 καὶ τελείωσε τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1804. Ἐν τῷ μεταξύ εἶχε σφύσει καὶ ὁ θαυμασμός τοῦ Μπετόβεν πρὸς τὸν Βοναπάρτη, λόγω τοῦ ὅτι ὁ τελευταῖος εἶχε στεφθεῖ αὐτοκράτωρ καὶ ὁ τίτλος τῆς Τρίτης Συμφωνίας μετετρέπη ἀπὸ τὸν συθέτη σέ: *Sinfonia eroica, composta per festeggiare il sovvenire di un grand uomo...* σφ. 55.

Ἡ «Τρίτη Συμφωνία» πεῖο μακρὰ ἀπ' τις ἄλλες, ἐξαιρέσει τῆς «Ἐνάτης», κόβει κάθε δεσμὸ μετὸ παρελθόν καὶ ἐγκαινιάζει τὴν περίοδο τῆς ἐπαναστατικῆς μουσικῆς τοῦ Μπετόβεν. Ὁ Βάγνερ πού τὴν ἀναλύει λεπτομερῶς, λέει ὅτι πρέπει νὰ θεωρήσουμε τὸ ἐπίγραμμα «Ἡρωϊκῆ» ὅτι ἀπευθύνεται ὄχι σὲ πολεμικὸν ἥρωα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν γενικώτερη σημασία του στὸν «ἥρωα ἄνθρωπον» πού κατέχει σὲ ὕψιστο βαθμὸ τὰ ἀνθρώπινα αἰσθήματα: τὸν ἔρωτα, τὸν πόνο καὶ τὴν δύναμι. Ἀπ' τὴν τελευταία αὐτή—τὴν δύναμι—πηγάζει κατὰ τὸν Βάγνερ ὀλόκληρο τὸ πρῶτο μέρος. Τὸ δεῦτερο μέρος τῆς Συμφωνίας εἶναι ἓνα «Πένθιμο Ἐμβατήριον» ἀπ' τὸ ὁποῖο, πάλι κατὰ τὸν Βάγνερ, βγαίνει ἡ ἐντύπσι μεγάλου, ἀλλὰ συγκρατημένου πόνου· αὐστηρῆ καὶ ἀρρενωπῆ μελαγχολία ἀνυψώνεται ἀπ' τὴν ὄρχηστρα, σὴν ἀνάμνησι τῶν δακρῶν τῆν ἀγάπης καὶ τῆς ἐσωτερικῆς ταραχῆς. Τὸ «σκέρτσ» μοιάζει μετὰ μακρυνὸ μούγκρισμα πού ὀλο καὶ πλησιάζει, γιὰ νὰ καταλήξῃ σ' ἓνα ξέσπασμα ὀλης τῆς ὄρχηστρας. Πάρα κάτω, στὸ τρίο, ἡ εἰκόνα ἀλλάζει· ὁ συθέτης μετὰ τὰ κινηγητικὰ κόρνα, μὰς παρουσιάζει τὴν ἀρρενωπῆ ζωηρότητα, μὰς δίνει τὴν ἰδέα τῆς ὥραιας καὶ χαρπῆς ζωῆς· ἐδὼ ὁ ἄνθρωπος δρᾷ μέσα στὴ γαλήνη καὶ τὴν χαρὰ. Τὸ «φινάλε» εἶναι ἓνα θέμα μετὰ παραλλαγές, πού ὁ Μπετόβεν εἶχε χρησιμοποιήσῃ στὸ μπαλέτο τοῦ «Προμηθέως» (1801). Ὑπάρχουν ὁμοίως καὶ πολλὰ ἀκόμη νεὰ στοιχεῖα καὶ μάλιστα τὸ ἀρρενωπὸ καὶ πολεμικὸ θέμα σὲ 2/4, πού ἀκούεται ἀπ' τὰ κόρνα, καθὼς καὶ ἡ ἐπάνοδος τῆς διακεκομμένης φράσεως πού θυμίζει τοὺς λυγμούς τοῦ πειθίμου ἐμβατηρίου καὶ γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ Γεναετ λέει: «Νομίζει κανένας ὅτι ἀκούει κατὰ τὴν παρέλασι τῆς νεκρικῆς ποιμπῆς, τῶν λυγμῶν τῶν γυναικῶν, μετὰ τοὺς ὁποίους σιγῶν οἱ πηγμένοι στεναγμοὶ τῶν πολεμιστῶν, τῶν γενναίων συντρόφων τοῦ Ἡρώος». Γιὰ τὸ ἴδιο σημεῖο ὁ Βάγνερ λέει: «Ἡ καρδιά κλαίει ἀκόμα μιά φορά καὶ ἓνα εὐγενικὸ δάκρυ τρέχει ἀπ' τὰ μάτια· ἡ γοητεία ὁμοίως τῆς μελαγχολίας σκορπιζεται καὶ τότε ξεσπάσει ὁ ἀλαλαγμὸς τῆς δυνάμεως—τῆς δυνάμεως πού ἔχει ἐνωθεῖ μετὰ τὴν «ἀγάπη», μέσα ἀπ' τὴν ὁποία δημιουργεῖται ὁ π λ ἡ ρ ἡ ς καὶ τ ἔ λ ι ο ς ἄ ν θ ρ ω π ο ς.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΗΡΩΙΚΗ

Ἡ ἐπιγραφή «Sinfonia eroica, composta per festeggiare il sovvenire di un grand uomo...» ἀναφέρεται πρὸς τὸν Βοναπάρτη, ὁ ὅστις ἐπὶ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπαναστάσεως ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ «Ἡρώος». Ἡ ἐπιγραφή αὕτη ἀναφέρεται πρὸς τὸν Βοναπάρτη, ὁ ὅστις ἐπὶ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπαναστάσεως ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ «Ἡρώος». Ἡ ἐπιγραφή αὕτη ἀναφέρεται πρὸς τὸν Βοναπάρτη, ὁ ὅστις ἐπὶ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπαναστάσεως ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ «Ἡρώος».